

Biodiversitet – Forslag til initiativer og handlemuligheder

Mere biodiversitet i Svendborg Kommune

Indledning

På mødet den 1. december 2020 besluttede Miljø og Naturudvalget, at anmode administrationen om at pege på muligheder, der kan medvirke til at fremme den biologiske mangfoldighed i Svendborg Kommune.

Ambitionen er, at Svendborg Kommune iværksætter en række initiativer, der øger biodiversiteten på kommunens grønne arealer, og som engagerer og motiverer borgerne i lokale tiltag, der sikrer levesteder og biologisk mangfoldighed.

For borgerne skal der være vægt på simple og nemme tiltag som at lade græsplænen gro nogle steder i haven, lade grene ligge i et hjørne, etablere små damme eller så vilde blomster og planter.

Nærværende katalog beskriver i skematisk opstilling en række initiativer og handlemuligheder, som administrationen foreslår. Desuden sammenfattes eksisterende og kommende kommunale biodiversitetstiltag.

Forslag til nye initiativer og handlemuligheder til fremme af biodiversitet

#	Emne	Initiativ	Målgruppe
1	Haver Inspiration Motivation	<p>Udarbejde et inspirationskatalog til simple tiltag i haven, der kan medvirke til at fremme biodiversiteten. Inspirationskataloget udarbejdes i samarbejde med Naturama, der allerede har gjort sig erfaringer med projektet "Svendborg Insektbuffet" på Dronningemaen.</p> <p>Inspirationskataloget kan være i stil med det Hjørring Kommune har udarbejdet her: http://naturkommunen.dk/hvad-kan-jeg-selv-goere/download-manual/</p> <p>Pris: 18.000 kr. Timeforbrug: 10 timer</p>	Borgere
2	Haver Inspiration Motivation	<p>Annoncere og arrangere tre åbne havebesøg hen over sommeren 2021. En naturmedarbejder fra Miljø og Natur og en formidler fra Naturama byder velkommen til inspirationsbesøg i private haver, hvor der arbejdes med at forøge biodiversiteten. Havebesøgene filmes og der producerer nogle små inspirerende videofilm til sociale medier.</p> <p>Pris: 20.000 kr. Timeforbrug: 30 timer</p>	Borgere
3	Haver Inspiration Motivation	<p>Facebook-kampagne for mere biodiversitet i haver i kommunen. Nye og eksisterende videoer kan anvendes som inspiration.</p> <p>Timeforbrug: Indgår i den almindelige formidling på Facebook.</p>	Borgere
4	Haver Industriarealer Grønne arealer	<p>En særlig "Svendborg frøblanding" med egnsspecifikke vilde blomster og planter. Breve med frøblanding kan fx anvendes til salg ved udvalgte samarbejdspartnere samt til gaver, events, kampagner m.v.</p> <p>Pris: 12.000 kr. Timeforbrug: 30 timer</p>	Borgere Organisationer Virksomheder Kommunen
5	Industriarealer Grønne arealer Inspiration	<p>I forbindelse med virksomhedstilsyn uddeles informationsfolder om biodiversitetsfremmende tiltag, der let kan implementeres på erhvervsgrunde og industriarealer.</p> <p>Timeforbrug: 10 timer</p>	Virksomheder
6	Motivation	<p>Oprette årets "Biodiversitetspris" – uddele en pris til borgere og virksomheder, der gør en særlig indsats.</p> <p>Juryen kan fx være Det Grønne Råd.</p> <p>Pris: 5.000 kr. Timeforbrug: 10 timer</p>	Borgere Virksomheder

7	Træer	<p>Træer, som fældes i byområder, får i stor udtrækning lov til at ligge til naturlig nedbrydning, hvor dette er muligt.</p> <p>Timeforbrug: Omlægning af den almindelige drift i CETS.</p>	Kommunen
8	Grøftekanter og rabatter	<p>Hvor der anlægges nye veje og stier eller graves op i forbindelse med ledningsarbejde, kan der i mange tilfælde spredes blomsterfrø i stedet for græsfrø i rabatten til afslutning af projektet. Der kan ligeledes arbejdes målrettet med at lægge råjord øverst, da den næringsfattige råjord er nyttig for flere vilde plantearter.</p> <p>Timeforbrug: Omlægning af den almindelige drift i CETS.</p>	Kommunen
9	Partnerskaber og synlighed	<p>Formalisering af samarbejdet med Naturama om "Svendborg Insektbuffet", som kan blive Svendborg Kommunes egen kampagne for biodiversiteten.</p> <p>Timeforbrug: 10 timer</p>	Kommunen
10	Fugle Motivation	<p>I dag sætter mange borgere private fuglekasser op i skoven. Nogle steder gøres dette i samarbejde med kommunen, andre steder ikke. Dette kunne formaliseres, så borgere får mulighed for at opsætte og følge deres egen fuglekasse i de kommunale skove.</p> <p>Timeforbrug: Uafklaret med CETS.</p>	Kommunen
11	Grønne arealer	<p>Omlægning af gamle have/parkanlæg til biodiversitets-hensyn, herunder Brydegårdsparken.</p> <p>Timeforbrug: Særskilte anlægsprojekter i CETS.</p>	Kommunen
12	Fugle Inspiration	<p>Viben er i 2020 endt på den danske rødliste pga. tilbagegang. Ved landbrugstilsyn kan der samtidig sættes fokus på Vibens livsnødvendige behov for, at lade våde pletter i marken stå urørte i yngletiden. Det kan fx ske gennem udlevering af informationsfolder m.m.</p> <p>Timeforbrug: Almindelig drift i Miljø og Natur.</p>	Landbruget

Det gør kommunen allerede i dag for biodiversiteten

Emne	Initiativ
Græspleje	På Teknik og Erhvervsudvalgets møde d. 7. maj 2020 blev det besluttet at ensarte græsklipningen på kommunens offentlige grønne arealer, så plejeniveauet matcher behovet på det enkelte areal. Græsklipningen på de offentlige arealer tilpasses derfor løbende i forhold til de aktiviteter, der foregår på arealerne. Arealer, der ikke anvendes til ophold, får således i stor udstrækning lov til at ligge uklippede til biodiversitetsformål.
Pesticider	Driften af kommunens grønne arealer blev giftfri i 1996. Den eneste undtagelse herfra er bekæmpelsen af kæmpebjørneklo, som foregår ved sprøjtning. I 2020 meldte Svendborg Kommune sig ind i kampagnen "Giftfri Have".
Grøftekanter og rabatter	Rabatter og oversigtsarealer klippes først og fremmest af hensyn til trafiksikkerheden. I vores standardvedligeholdelse af arealerne er der taget hensyn, så både trafiksikkerhed og naturværdier sikres.
Skove	Kommunens nye Skovstrategi sikrer, at de kommunalt ejede skove drives med biodiversitet for øje.
Afgræsning	Kommunen har indenfor de sidste tre år udvidet antallet af græsningsaftaler, så vi nu har ni kommunale arealer, som afgræsses. Der er fortsat fokus på at lave græsningsaftaler, hvor der er større sammenhængende kommunale arealer, som giver mulighed for dette.
Haver Inspiration	Svendborg Kommune producerede i 2018 i samarbejde med Naturama et antal korte videofilm med inspiration til at fremme biodiversiteten i haver. Filmene blev lagt på sociale medier og hjemmesider.

Biodiversitetstiltag, der er under udarbejdelse i kommunen

Emne	Initiativ
Grøftekanter og rabatter	På Teknik og Erhvervsudvalgets møde d. 3. december 2020 blev det besluttet at indføre artsfremmende tiltag og pleje til styrkelse af biodiversiteten i 22 udvalgte vejrabatter med særlig naturværdi. Dette arbejde skal nu til at starte op.
Insekter	I november 2020 startede Svendborg Kommune et samarbejde med Naturama om "Svendborg Insektbuffet", hvor Dronningemaen og Viebæltet skal omdannes til en blomsterkorridor til gavn for insekterne og til glæde for borgerne.
Grønne arealer	På Byrådets møde d. 30. juni 2020 blev det besluttet at erhverve nogle arealer til et nyt cykelstiprojekt i Kirkeby. De grønne arealer, som opstår i forbindelse med projektet, planlægges tilsået med blomsterfrø fra hjemmehørende arter samt tilplantet med hjemmehørende træarter.
Grønne arealer	I år har tre grønne arealer undergået en forandring/fornyelse: Skolegade i Stenstrup, Østervangen i Oure og Rantzausminde lystbådehavn. Til foråret tilsås disse arealer med blomsterfrø fra hjemmehørende arter, hvor der før var klippet græs.